

Jaarverslag 2021

Over slagkracht en rek

Het eerste jaar van het nieuwe Kunstenplan, het tweede jaar van de Coronapandemie. De samenleving kraakt in zijn voegen en de cultuursector sluit 2021 af in een volledige lockdown met nieuwe steunmaatregelen van de overheid in het vooruitzicht. Ook in De Vaillant lijkt de rek er soms uit en de vraag is terecht of de actieve houding van een theater in crisistijd niet een te hoge tol eist. Het antwoord is echter dat zowel de crisis als ook de financiële slagkracht druk legt op te weinig medewerkers voor een te succesvolle aanpak. Zoals verwacht blijkt nu uit onderzoek dat in wijken als de onze Corona de hoogste tol eiste. In kwetsbare wijken hadden we met werkelijke versterking nog meer kunnen betekenen. We zien terug op alles wel kon, want daar vinden wij inspiratie voor de toekomst.

Geen zee te hoog

Zonder de Zee van Mogelijkheden die onze wijken zo nodig hebben, in een omgeving waar de veerkracht sowieso beperkt is door de sociaaleconomische positie van veel bewoners, en waar een verlangen naar cultuur bestaat dat door collega's in de stad nauwelijks wordt vervuld, is stilstand achteruitgang. Toch is De Vaillant ook in 2021 actief gebleven in het brengen van cultuur en contact tot achter de voordeur. Ons bereik was dan ook vele malen hoger dan in kengetallen uitgedrukt kan worden.

Baken van hoop

In maart 2020 startte De Vaillant met Torenconcerten, om zo cultuur te brengen tot achter de voordeur. Het hoogste podium van de stad, maar misschien ook een symbool van kracht en een teken van hoop. Waar nodig en mogelijk hebben we de Torenconcerten in 2021 weer voortgezet.

Voortzetting Actieplan

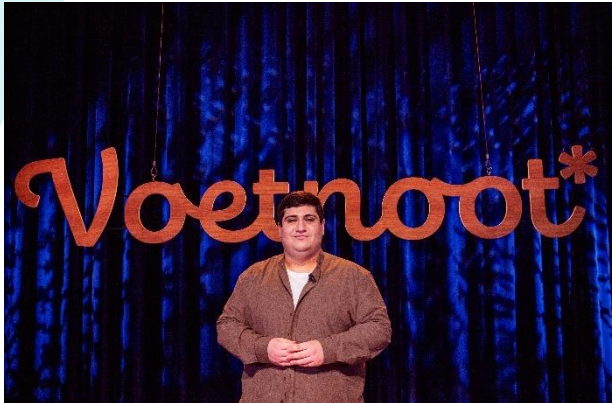
De Torenconcerten waren in maart 2020 het startschot voor een stevig actieplan waarvan verschillende programma's tot begin 2022 in werking zijn geweest. Livemuziek op straat, online programma's voor jongeren, live streaming en podcasts, culturele maaltijden voor ouderen aan huis en smoothies en onze beroemde soepen voor teststraten en intensive care medewerkers hielden zowel onze collega's als mensen die wonen en werken in onze wijken overeind. Het Actieplan is als bijlage toegevoegd, enkele resultaten lichten we in dit jaarverslag uit.

Beperkt open

Ook waren er tijden dat we wel, maar zeer beperkt open konden. Onze toch al kleine zalen bieden op 1,5 meter afstand nauwelijks ruimte voor publiek. Waar het kon en waar het mocht hebben we cultuur live op onze podia gebracht, waardoor voorstellingen van toneel- en muziekverenigingen weer beperkt doorgang konden vinden.

Voetnoot*

Hizir Cengiz en Mohammed El Baroudi zijn twee hemelbestormers uit de Schilderswijk. Met het woord als wapen wenden zij hun intellect aan om kleine en grotere verhalen van de Schilderswijk te delen met publiek. Met als coach Liesbeth Levi (vm. Directeur debatpodium Lokaal in Rotterdam) gingen zij elk maandelijks met een gast in gesprek. Een nieuw boek over

interculturele ouderenzorg, artikelen in de media over mensen in de knel, het onzichtbare probleem van analfabetisme, allerlei thema's die de wijken en hun bewoners in meerdere of mindere mate raken passeren de revue. Inmiddels is Voetnoot* vast onderdeel van De Vaillant geworden, is het concept bijgesteld en spreekt Hizir als vaste gastheer maandelijks twee gasten. De gesprekken worden voor publiek en via live streaming gedeeld.

Tijdens het schrijven van dit verslag blijkt dat het bereik van Voetnoot* flink groeit zodra de Coronarestricties worden opgeheven.

Stagehuis Schilderswijk

Stagehuis en School des Levens timmeren stevig aan de weg, in onze wijk en ver daarbuiten. Jongeren vervullen er hun maatschappelijke dienstplicht met programma's die zij zelf bedenken en uitvoeren. Doel is altijd om meerwaarde te bieden aan bestaande programma's voor wijkbewoners. In 2021 hebben mensen van Stagehuis samen met de Vaillant een serie van 20 podcasts gemaakt onder de titel School des Levens Vier podcasts zijn terug te luisteren via Spotify.

De Sociale Tafel Uit en Thuis

Telkens wanneer theaters moesten sluiten vanwege Corona-uitbarstingen, bezorgden collega's in totaal ruim 1.200 maaltijden bij mensen aan huis. Een praatje aan de deur, maar zeker ook de workshops van KOO die telkens met de maaltijden geleverd werden hebben licht gebracht in levens van veel mensen in onze wijken en daarbuiten. In maart 2022 worden de laatste thuishunstwerken in De Vaillant gepresenteerd in een boekje dat door kunstdocenten Astrid en Nynke van KOO is samengesteld, met thuishunst van vaste bezoekers. Dat mensen nooit te oud zijn voor de doe-het-zelf- aanpak van De Vaillant is gebleken uit de belcirkels die De Vaillant samen met hen opzette, de vele recepten van Chef Rachid die thuis zijn geprobeerd en de vele kunstwerken, gedichten en foto's die thuis zijn gemaakt en online via de nieuwsbrief zijn gedeeld.

Een plek van troost

Gedurende de Coronacrisis overleden drie van onze liefste en trouwste bezoekers. We hebben daar samen aandacht aan besteed en steun geboden. Ook op de oude dag komen dood en verdriet soms genadeloos hard aan. We hopen dat ons theater dan een plek van troost is. Collega's die dierbaren verloren boden we een luisterend oor, soms een schouder en soms ook een vluchtplek achter een bureau of in de keuken.

Teststraten en IC's

De horeca van De Vaillant is een samenwerkingsverband met Praktijkschool De Einder en heeft mede als doel jongeren met slechte startkwalificaties middels stage werkervaring op te laten doen en bij te dragen aan een beter toekomstperspectief. De praktijkschool is zowat de hele coronacrisis open, wat betekent dat ook voor de leerlingen een zinnige invulling aan hun stage gegeven dient te worden. De bereiding van de wekelijkse maaltijden voor senioren was een belangrijke basis,

maar niet genoeg. Door wekelijks 150 smoothies of soepen te bereiden (totaal 4.000 stuks in 2021) en uit te rijden naar teststraten en naar de IC van MCH Westeinde was er volop werk en de waardering vanuit GGD en MCH was groot. Zeker toen de waardering voor de zorg afnam en het testbeleid soms onder druk stond was onze soep Einderloos hartverwarmend.

Homegrown

Homegrown, het talentontwikkelingstraject van De Vaillant liep tot einde 2020, maar kon mede dankzij een aanvullende bijdrage van Fonds voor Cultuurparticipatie in 2021 worden afgerond. Een proeve van bekwaamheid bestond voor Fazle en Collins uit het (samen) schrijven van een projectplan, een subsidieverzoek bij gemeente Den Haag en natuurlijk de uitvoering van het plan.

Fazle

Fazle Shairmahomed maakte tussen de lockdowns door een ritueel dansproject 'Analemna' een band van Möbius als symbool voor eindeloze transdans, een dekoloniserend ritueel. Met film, dansers uit verschillende werelden, rituelen waaraan publiek kon deelnemen ontstond een totaalproject met een geheel eigen taal. Analemna is na een voorvertoning in februari en de première in september tijdens UIT Festival in De Vaillant al op verschillende podia in het land uitgevoerd.

Collins

Met een wervelende show die via live streaming vele slaap- en huiskamers bereikte (It's a kind of Magic) heeft Collins Siaw een droom waargemaakt. Een droom die overigens in maart 2022 een vervolg krijgt op het podium van PAARD. Zelf in de hoofdrol met een volledig door hemzelf

geproduceerde show met gastartiesten uit de wijk en de stad gaat hij daar een volle zaal trekken, het smaakt naar meer!

Siggi

Siggi maakt stap voor stap haar grote droom waar; een boek! Het schrijven van een boek vraagt veel tijd, denkwerk en rijping, wat niet in een paar jaartjes lukt. Samen met 'the the Writers Guide to the Galaxy' maakte Siggi een eerste hoofdstuk af, schreef een pitch uit voor vormgevers en presenteerde eerste resultaten in PAARD. Siggi en De Vaillant werken op de achtergrond samen verder aan het boek, The Writers Guide coacht haar op de inhoud.

Schot in de roos

Zowel voor Collins, Siggi als voor Fazle geldt dat hun werk niet mogelijk geweest was zonder de eenmalige bijdragen van gemeente Den Haag voor nieuwe makers en de aanvullende steun van Fonds voor Cultuurparticipatie. De Nieuwe Makers regeling waar ook minder ervaren kunstenaars geld kunnen aanvragen is een schot in de roos.

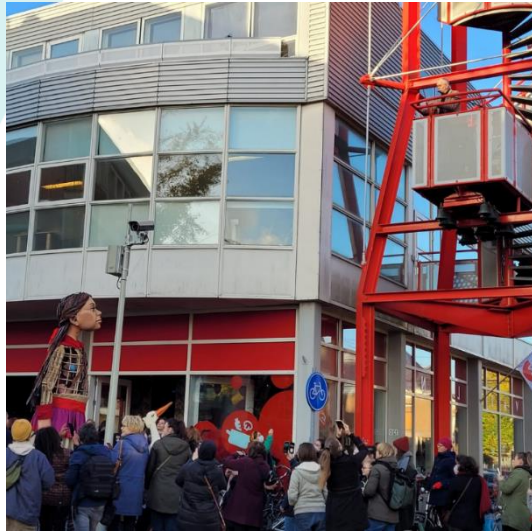
Krokuskabaal, De Betovering en meer voor kinderen

Jong beginnen is het devies voor culturele participatie. Het gezamenlijke festival van de Cultuurankers ging dan ook zeker door en doordat het 'online ging' was het publieksbereik enorm. Natuurlijk is de live beleving van cultuur van enorm belang, maar ook thuis was er volop te beleven en mee te doen.

De keuze voor 'online' was makkelijk gemaakt omdat al in 2020 in onze stad gezorgd was dat alle kinderen thuis konden beschikken over internet en een computer. Door de goede contacten met basisscholen, BSO's en andere kindinstellingen wist De Vaillant samen met de collega's in andere stadsdelen voor Krokuskabaal volop kinderen te bereiken. De Betovering had in 2021 meer geluk, in de herfstvakantie was De Vaillant open en konden we samen met groot en klein genieten van workshops en optredens van lokaal en landelijk talent.

Little Amal en Amare

Bijzonder bezoek werd aan de wijk gebracht door Little Amal. Gevlucht vanuit Syrië zocht zij in de stad van Vrede en Recht een thuis. De uitnodiging daartoe was aangenomen in het kader van Amare, het grootste cultuurhuis van de stad.

Vanuit Amare en het Koninklijk Conservatorium werd naar De Vaillant als goede buur een handreiking gedaan met prachtige samenwerkingsprogramma's: ensembles die uit het conservatorium zijn ontstaan, studenten en muzikanten uit de rest van de stad maakten programma's rondom jazz, barokmuziek en wereldmuziek. Met name de repetities samen met H3C en The Hague Jazz Collective versmolten

zowel tradities als artiesten en publiek met elkaar. De laatste lockdown maakte echter dat vlak voor de uitvoeringen in Amare de theaters voor de tweede keer op slot gingen.

Hoogtijdagen

Verschillende feesten uit de wereldcultuur worden in De Vaillant jaarlijks uitgebreid gevierd. In 2021 hebben we daar met vernuft en techniek vorm aan kunnen geven, maar niet alles was altijd mogelijk.

Doordat juist rond 8 maart restricties rondom Corona telkens veranderen, veranderden plannen telkens mee en was ook de financiering voortdurend onduidelijk. We hebben alle plannen losgelaten en naar eigen inzicht een aantal prachtvrouwen laten optreden via Livestreaming. Het enorme bereik van Karsu en Francis van Broekhuizen maakte dat ook minder bekende zangeressen op 8 maart 2021 een enorm bereik hadden. De Vaillant heeft dit programma uit eigen middelen gefinancierd.

Andere Feestdagen zoals Kerst en Licht, het Nieuwjaarsconcert met het Residentie Orkest en de wijkpartners, maar ook Holi en Suikerfeest werden thuis in kleine kring gevierd en niet in het theater.

Jong in de wijken

Jongeren lieten gedurende de Coronacrisis een aantal keren stevig van zich horen. Met rellen zoals die in alle grote steden plaatsvonden toonden jongeren hun ongenoegen en verveling. Geen wonder ook als in een jonge wijk het jongerenwerk voor 16+ zowat is wegbezuinigd.

Tegelijk lieten veel jongeren ook op een constructievere manier hun stem horen. Via de wekelijkse Studio S

Instaprogramma's kwam muziek en dans soms recht vanuit de slaapkamers bij jongeren binnen. Met een wekelijks bereik van zo'n 125 jongeren vormde dit de basis voor podcasts van Studio S.

Het helaas van de scholenvoorstellingen

Ondanks dat scholenvoorstellingen goeddeels konden doorgaan, kozen veel scholen ervoor de klassen niet te mengen en enkel binnen de school te ontvangen. Vooral daardoor hebben in De Vaillant in 2021 slechts enkele scholenvoorstellingen plaatsgevonden. Waar mogelijk heeft De Vaillant de artiesten gecompenseerd. Tot onze spijt echter droegen scholen daaraan nauwelijks tot niet bij en hielden de daartoe ontvangen subsidie in hun portemonnee. Voor de artiesten die vooral als ZZP-er werken, was dit een hard gelag.

Alles van waarde is weerloos (Lucebert)

In crisistijd zijn de zwaksten in de samenleving de eerste slachtoffers. De ouderen en zieken in verzorgingshuizen waren in 2020 in ziekte en sterftcijfers de grootste slachtoffers van het Coronavirus, maar ook van het beleid om het virus te beteugelen. In arme wijken kwam informatie slecht terecht, bleef de vaccinatiegraad laag en eiste de pandemie zijn tol. Juist in de 'handjes aan het bed'-wijken zoals de Schilderswijk groeide de onvrede en sloeg de vlam in de pan. Aangevuurd door raddraaiers liepen verveelde jongeren uit en de eerste steen was snel gegooid. Kleinschalige vaccinatie- en teststraten werden in de wijk werden als eerste gesloten ten behoeve van boostercampagnes ver uit de buurt. 'De Overheid dat ben jij' is in onze omgeving een holle frase.

Contact met bewoners

In een tijd waarin mensen verzocht worden om thuis te blijven en de samenleving goeddeels op slot gaat is contact met bewoners een uitdaging. Ondanks dat een groot deel van hen in 2020 sprongen gemaakt heeft op de digitale snelweg, weten we dat er tegelijk veel bewoners zijn die niet of via andere kanalen dan die ons bekend zijn communiceren. We hebben naast digitale nieuwsbrieven printversies gemaakt en verspreid en veel mond tot mond reclame gemaakt.

UIT festival

Het UIT Festival is als startschot van het culturele seizoen een belangrijk communicatiemoment. Zonder UIT markt, maar met een weekend dat we uitbreidden tot een lange week vol theater brachten we programma's van en voor iedereen die mee wil doen. Belangrijk experiment was 'Ik Wil Die Zaal!', waarmee we

podiumdieren de mogelijkheid boden om kosteloos maar met volop ondersteuning programma aan te bieden aan nieuw publiek.

Menuetten

Op vrijdagavond ging Menuetten in première, een coproductie van Lonneke van Leth Dans en De Vaillant. Knotsgekke kostuums van het Rotterdamse Studio Maky, eeuwenoude muziek van Bach en drie dansers die blij waren weer in contact te staan met publiek maakten een combinatie waarvan de optelsom de verschillende delen in het kwadraat vormt. Een herfstig duet van een eikel en een blad, een verliefde flamingo en een ruzietje tussen drie groenten brachten een brede glimlach in een moeilijk jaar. Menuetten wordt in 2022 hernomen.

IK WIL DIE ZAAL!

Het idee om onder de kreet 'Ik Wil Die Zaal!', de zaal weg te geven was niet aan dovenmansoren verteld. Soms in twee zalen op een dag, soms uitgesteld tot na Corona bereikten we nieuwe

makers, nieuw publiek en nieuw programma.

We leerden echter ook weer opnieuw dat nieuwe makers veel aandacht en ondersteuning vragen. Dit vroeg veel van techniek, communicatie en productie.

Maar we zijn er zo trots op dat we hier in 2022 een vervolg aan gaan geven middels een MeeMaak subsidieverzoek. Met 'Ik Wil Die Zaal' kunnen we het geleerde van Homegrown in praktijk brengen en nemen daarbij de tips en adviezen van andere MeeMaak podia van harte mee.

Bakkie Troost!

Direct ook zijn we na de rellen van de winter van 2021 begonnen om Bakkies Troost te schenken. Gewoon warme take away koffie en thee aan de deur, maar liefst met een praatje en een hart onder de riem. Door deze actie, die tot in 2022 is voortgezet hebben we nieuwe mensen leren kennen, die nu deel uitmaken van de Sociale Tafel, maar ook gezien dat een kopje koffie voor veel mensen geen vanzelfsprekende luxe is. We bouwden een vaste klantenkring die lief en leed met ons deelt en met wie wij deelden wat er voor moois te beleven is.

Hoog van de toren

Het motto van De Vaillant 'Doe het Zelf en Doe het Samen', schreeuwen, zingen, spelen we van onze toren. Dat dit motto evenzeer van toepassing is op de campagnes van de overheid is belangrijke bijvangst van de banner die van het voor- tot het najaar de toren omspant. Hiermee levert De Vaillant een actieve bijdrage aan de campagnes van de overheid en aan het bewustzijn van bewoners. In het voorjaar van 2022 wordt een nieuwe banner geplaatst, hopelijk met beter nieuws.

Het einde van de rek

Eind 2021 voelen we allemaal het einde van de rek. De zoveelste intelligente lockdown legt weer de cultuursector plat terwijl collega's om beurten ziek en weer beter worden. Tegelijk voelt De Vaillant de krapte op de arbeidsmarkt waardoor twee vacatures (administratie en beheer) langdurig niet ingevuld zijn. Daarnaast hadden we in 2020 en 2021 te kampen met langdurig zieken en voortdurende uitval van collega's vanwege quarantaineplicht of ziekzijn.

De crisis eist ondanks de actieve inzet van De Vaillant zijn tol. Toch hebben we niet veel te klagen, want zoals wij voor cultuur in onze wijken zorgen, zo zorgt de overheid voor ons. Net als iedereen in ons land maken we er het beste van en wachten op het voorjaar.

Bestuur en governance

In 2021 vergaderde het bestuur 8 keer, waaronder het gesprek van het DB met de accountant ten behoeve van de goedkeurende verklaring bij de Jaarrekening 2020. Onder het voorzitterschap van Adri Duivesteijn heeft het bestuur een inhoudelijker weg gekozen met inhoudelijke gesprekken aangaande relevante thema's en programma's. Het is een soms zoekende weg waarbij de directeur uitgedaagd wordt het bestuur mee te nemen in de inhoudelijke ontwikkeling van het programma en de positie van het theater in de wijken.

Het bestuur heeft zich in kennis gesteld van en meegedacht over Jaarplan en deelplannen en Jaarverslag 2020 inclusief de Jaarrekening en hiermee de opdracht gevende en controlerende rol van het bestuur vormgegeven. In 2021 sloot de zakelijk leider aan bij vergaderingen om voortdurend actueel inzicht te geven van de financiële situatie van een theater in crisistijd.

Aan het einde van 2021 lopen de bestuurstermijnen van twee bestuursleden af. Voorzitter en bestuur hebben beide bestuursleden gevraagd langer aan te blijven om continuïteit te borgen in het bestuur. Het betekent dat de penningmeester vanaf januari 2022 een vierde termijn ingaat en een lid een derde termijn ingaat met een functiewisseling van algemeen lid naar secretaris. Het bestuur wijkt bewust af van de statuten wat is onderbouwd in verslagen van de bestuursvergaderingen.

Code Diversiteit en Inclusie

De Code Culturele Diversiteit is enkele jaren geleden geactualiseerd in de Code Diversiteit & Inclusie. Deze reikt daarmee verder dan representatie van culturele en etnische groepen binnen alle facetten van de organisatie, maar vraagt een alomvattende benadering.

De Vaillant beweerde in eerdere jaarverslagen dat binnen haar werkgebied diversiteit van de organisatie op alle niveaus vanzelfsprekend is. Tegelijk is een omgevingsbewust theater altijd in beweging en zoekt het telkens opnieuw naar representatie binnen de organisatie met personeel, programma, partners en promotionele uitingen.

Met gerichte nieuwsbrieven voor verschillende doelgroepen, zowel op papier als online, bereiken we wekelijks en maandelijks mensen in een heldere verstaanbare taal en in eenvoudig opgemaakte en daarmee makkelijk te lezen tekst. Naast de communicatie via verschillende doelgroepgerichte kanalen geven de website en de algemene maandelijksse nieuwsbrief een totaaloverzicht. In een gedifferentieerde omgeving is de algemene nieuwsbrief vooral ter informatie van overheid, stakeholders en relaties. Doordat doelgroepgerichte communicatie altijd urgent is, wordt bij grote drukte de algemene nieuwsbrief af en toe vergeten.

Ondanks beperkingen aan het gebouw zorgen we voor steeds betere toegankelijkheid voor mensen met een fysieke beperking. Na jaren steggelen zijn eindelijk de nooduitgangen rolstoelvriendelijk maar er is nog een weg te gaan. Niet alle oplossingen liggen binnen ons vermogen en leggen de afhankelijkheid van de gemeente als huurbaas bloot. Het personeel van De Vaillant weerspiegelt zichtbaar de diversiteit van de grote stad, een werkelijke afspiegeling van de wijken waar we werken bieden we niet. We hebben daar wel voortdurend aandacht voor.

Bij De Vaillant werken mensen op verschillende niveaus. We zijn ons daardoor terdege bewust van belemmeringen die mensen tegenkomen in communicatie (stedelijke culturele verspreiding in de Schilderswijk door PS is opgeheven bij gebrek aan clientèle) en toegankelijkheid (ook financieel),

De partnerships van De Vaillant zijn uitermate divers. We koesteren deze, zoals met VTV, culturele partners, Cultuurankers, Art-S-Cool, Stagehuis Schilderswijk, De Einder en anderen. Het houdt ons omgevingsbewust en we leren er telkens van.

Fair practice

De Fair Practice code is een initiatief van de culturele sector zelf. Na de grote bezuinigingen van 2013 is in tegenstelling tot gekrompen budgetten het aanbod vergroot. Daarvoor betalen met name zzp-ers en medewerkers de prijs. Juist ook tijdens de lockdowns waren de culturele zzp-ers het grote slachtoffer door enorme inkomstendaling en zeer beperkte compensatie.

De Vaillant kiest voortdurend voor betaling van loon naar werk. Zzp-ers zijn tijdens de crisis doorbetaald voor afgesproken diensten en als tegenprestatie hebben zij andere werkzaamheden verricht.

Financiën

Financieel werd ook 2021 voor een groot deel bepaald door Corona en de daarbij behorende sluitingen en lockdowns.

De Vaillant is actief blijven investeren in de wijk en haar bewoners, terwijl daar nauwelijks inkomsten tegenover stonden. Hierdoor waren er zorgen, maar was er, op basis van de ervaringen van 2020, ook vertrouwen in voldoende steun vanuit de gemeente.

Ook dit jaar was de ruimhartige steun vanuit gemeente Den Haag essentieel. Daar zijn we heel dankbaar voor; het heeft ons in staat gesteld om ondanks alle beperkingen toch ons werk te kunnen doen.

Allereerst hebben we 6 maanden huurvrijstelling gekregen. Daarnaast is aan het einde van het jaar een bijdrage ontvangen uit het Coronaherstelfonds van gemeente Den Haag.

In 2021 is hiermee een negatief exploitatieresultaat van € 17.395,= gerealiseerd. Dit resultaat wordt gecompenseerd vanuit de bestemmingsfonds Covid 19, waarin per 1-1-2022 nog een bedrag van € 39.170,= is opgenomen.

Het vrij besteedbare eigen vermogen bedraagt op 31-12-2021 € 60.518,= en is hiermee gelijk aan het saldo van 31-12-2020.

Bestuur

Adri Duivesteijn – Voorzitter

Bart Sprinkhuizen - Vicevoorzitter/ Penningmeester

Stefan van Hees – Bestuurslid

Hera But – Secretaris

Esther Geradts – Bestuurslid

Saloum Darboe - Bestuurslid